

Hovinga verdiept zich in achtergronden

Voordat zijn gast in de Oostwolder woonkamer (met onbelemmerd uitzicht over vlak land) 'vroagen, dij ie zeker hebben' kan stellen, wenst Derk Sibolt Hovinga 'de achtergrond van mien dichten' toe te lichten. Alsof het woord Aalmysterie in diens laatste bundel 'Onder de regenboog' niet voortdurend opduikt... Maar het beluisteren van een auteur geeft meestal een plezierige extra dimensie aan diens werk. „Tou mor, goat joen gang, Hovengoa”.

■ Hij verdient het ook ter gelegenheid van zijn 80e verjaardag op zondag 22 oktober nog eens gehoord en verstaan te worden, als oudste erkende poëet in de Groningse moudertoal. „As je tachtig worden, den zit je in joen dementie-periode, hè. Doar heb ik gelokkeg nog gain last van”. Hovinga zegt de geest graag nog te scherpen met het oplossen van woordpuzzels in de krant.

Door **Johan Poppen**

Voorlezen gaat redelijk, ofschoon hij de tekst vlak voor zijn ogen moet houden. Een klankbord is hem trouwens welkom. „t Is mooi, dat ter nog ais over proat worden kin. Den ontdek je joen aigen waark as t woare van n kaande woar je vrouger hail nait zo bie stil stonnen. As ik mien gedichten zo deursnuuster, over t gehaaim van de scheppen, den speult dat n grode rol”. Het gevoel een klein electron te zijn in de eeuwig van samenstelling wisselende kosmos „het zok verdaipt, vanof mien stendentied”.

Na het Winschoter gymnasium (waar hij in 1929 zijn eerste gedicht 'Roggemouer' schreef) studeerde Hovinga twee jaren lang klassieke letteren 'in Stad': „in mien gevangenis woar nog allèn 'n streepke locht het lest vrije oetzicht is (Oogst van mien aner laand, 1968). Hij koos toen voor een leven op de ouderlijke Oldambtster boerderij. Daar bleek, uit publicaties in krant en tijdschrift, de dichtader gestaag te wellen. Met het wijde land, wind en wolken, het horen van orgelspel („ook net n störm”) en het Aalmysterie daar bovenuit als voornaamste inspiratiebronnen.

Symbolen

Er werden later bundels van uitgegeven. De geldelijke verdiensten (zo die er al waren) stonden bij Hovinga niet voorop. Eerder het plezier zichzelf gedrukt en als dichter erkend te zien. „As je niks verdainen, huif je ook nait betoalen, zegik aaltied. Dat ken k makkelk zeggen, want ik huifde der ja nait van bestoan. Nee, van boukhandel krieg k nooit n òfreken. t Mag ook wel oetverkocht wezen...”

„As ik no zai...: k heb negen bundels schreven. t Is meer as niks. Ik verdaip mie nou meer in achtergronden, in de betaikenis van symbolen. Dij duden aaltied op de woarheid. As je van n symbool woarheid moaken, moak je der n òfgod van. Ie kinnen t Aalmysterie ook God nuimen, mor dat is staties, terwiel ik een dynamiese achtergrond zai. Ik ben vrijzinneg insteld, orthodoxie sprekt mie nait zo aan. God mout ieder dag nij ontdekt worden en nait oet n boukje”.

Hovinga draagt nu voor:
Aiweg mysterie
Van kosmiiese energie
Mien kört verstaand verbie
Ik bin oet die
Doe bist in mie
Mien doagen hen
Tot aan heur en
En den
O welle van leven en... van dood
'Van' kin der eigenlijk nog wel oet...
Nemst 'mie' weer op
In dien aiwege schoot?
Mysterie groot?

„En dit is nog n variant dervan”. Hovinga reikt een velletje belijnd schrijfbloc-papier aan. Net zo authentiek voor hem als zijn handschrift en signatuur daarop. „Dat maggen ie wel hollen.

k Wait nait of je doar roemte veur hebben”. Heleas niet, omdat hij nog antwoord moet geven op 'vroagen, dij ie zeker hebben'. Is zien moudertoal niet gedoemd te verdwijnen?

...dei wait: van wat verloren is vernemt men wat de weerde is...

„Doar mout je joe gain zörge over moaken. As ie doar gain vree mit hebben, din moak je t joe ook nog stoer. Der is mor ain ding, dij dat bepoalt en dat is t Grunneger volk zulf. Ie kinnen joen best doun op joen aigen terraain en dat is schrieven”. Volgt hij hetgeen de bij hem vergeleken 'jonge' generatie daaraan doet? „Peter Visser? Is gain slechte, dat kin wel wat gouds worden. En Kees Visscher... is dat n bruij van hom? Nee? Mor hai schrift soms wel n beetje te veul”.

De dikke boom

Zelf is Hovinga niet productief meer. „Vrouger, in n strenge winter, mit veul snij, dou rolde ter zo mor oet. Dat heb k nou nait meer. k Wil ook nait in herhoalens valen. Komt ter nog wat, den is dat ter bie tou”. Op de komende verjaardag wenst hij ook „nait aal te veul drokte”. Liever een kaartje in de bus van Huningaweg 3 dan aanloop. Hoewel: „As der hailmoal gainent komt, is t ook nait mooi. Mor ik heb wat familieleden, dij kriegen n dinertje”.

view in 'Regiotoal' van Radio Noord beluisterd. „Ik main, dat dat over vijf pervinzies ging”. Wat een ongekend groot gehoor voor een dichter! Jammer, dat de zendtijd te kort was om alles, wat hij op zijn lever had, te kunnen opnemen. „k Wait nait houveul roemte te hebben?” Ook niet voldoende om aandacht te besteden aan Hovinga's voorstellen voor het wijzigen van de tekst van t Grunnens Laid.

„n Pronkjewail in golden raand... Pronkjewail, dat mout Stad wezen. Pervinzie is den de raand. Dat steekt mie n beetje. Stad ligt ja zulf op raand”. Groningen is wel het centrum van het noorden, maar niet van de provincie, meent de dichter. „In mien visie heb ik n nij middelpunt zet: de dikke boom in t Slochter bos. Joa, dij is der nait meer, mor kin wel as symbool dainen! In t zulfde jaar, dat dij boom omwaaid is, kwam Ter Loan ook oet tied. Aiglieks óók een symbool...”

Daarover zegt Hovinga eveneens meteen een gedicht. De ruimte ontbreekt hier om de lezers zelf tot de conclusie te doen komen, dat het de moeite van het beluisteren waard moet zijn geweest. Maar misschien sturen ze vóór 22 oktober wel een kaartje om Derk Sibolt Hovinga te laten weten, dat het bereiken van de mijlpaal 80 in elk geval een gelukwens verdient...

◀ Derk Sibolt Hovinga: ...k wil nait in herhoalens valen. Komt ter nog wat, den is dat ter bie tou...